

บทที่ 5

บทสรุป

การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสมาคมไทย-ญี่ปุ่น ในครั้งนี้ สรุปผลการศึกษาค้นคว้าได้ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสมาคมไทย-ญี่ปุ่น ใน 5 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการบริหารหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการวัด ประเมินผลการเรียน ด้านสื่อการเรียนการสอนและด้านกรณีศึกษการสอน สามารถสรุปได้ดังนี้

1. สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสมาคมไทย-ญี่ปุ่นโดย ภาพรวม

การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสมาคมไทย-ญี่ปุ่น โดยภาพรวม มีสภาพการปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดย มีการปฏิบัติด้านการจัดการเรียนการสอนสูงสุด รองลงมาคือด้านการวัดประเมินผลการเรียน ด้าน การนิเทศการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน ตามลำดับ และมีการปฏิบัติด้านการบริหารหลักสูตร ต่ำสุด ส่วนปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาปัญหาการบริหารงาน วิชาการเป็นรายด้าน พบว่า มีปัญหาด้านการบริหารหลักสูตรสูงสุด รองลงมาคือด้านสื่อการเรียน การสอน ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการวัดประเมินผลการเรียน ตามลำดับ และมีปัญหา ด้านการนิเทศการสอนต่ำสุด

เมื่อพิจารณาสภาพและปัญหารายด้าน มีรายละเอียดดังนี้

ด้านการจัดการเรียนการสอน

1. สภาพการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอน โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ใน ระดับมาก ข้อที่มีระดับการปฏิบัติสูงสุด คือครูใช้วิธีการสอนที่หลากหลาย รองลงมาคือ การจัดการ สอนซ่อมเสริมให้กับผู้เรียน ตามความเหมาะสมเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ส่วน ข้อที่มีการปฏิบัติต่ำสุด คือการบันทึกผลการสอนแต่ละรายวิชาเพื่อนำมาปรับปรุงแผนการสอนของครู

1.1 ปัญหาการจัดการเรียนการสอนโดยรวมมีปัญหาลดอยู่ในระดับน้อยที่สุด ข้อที่มี ระดับปัญหาสูงสุด คือการบันทึกผลการสอนแต่ละรายวิชาเพื่อนำมาปรับปรุงแผนการสอนของครู รองลงมาคือการจัดครูผู้สอนที่มีความรู้ ความสามารถ และความชำนาญเหมาะสมกับแต่ละวิชา ส่วน

ข้อที่มีปัญหาต่ำสุด คือครูมีการวิจัยในชั้นเรียน โดยนำเอาผลการวิจัยไปใช้ปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอน

ด้านการวัดประเมินผลการเรียน

1. สภาพการบริหารงานวิชาการด้านการวัดประเมินผลการเรียน โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีระดับการปฏิบัติสูงสุด คือการสร้างเครื่องมือในการวัดผลตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้ของทุกรายวิชา รองลงมาคือการอบรมให้ความรู้แก่ครูและผู้เกี่ยวข้องในการวัดและประเมินผล ส่วนข้อที่มีการปฏิบัติต่ำสุด คือการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการดำเนินการเกี่ยวกับการวัดผล ประเมินผลการเรียน

2. ปัญหาการวัดประเมินผลการเรียนโดยรวมมีปัญหในระดับน้อยที่สุด ข้อที่มีปัญหาสูงสุด คือการประชุมชี้แจงถึง กฎ ระเบียบ หลักเกณฑ์ วิธีการวัดและประเมินผลตามหลักสูตรที่กำหนด รองลงมาคือข้อกำหนดแนวปฏิบัติและจัดทำปฏิทินงานเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผลการเรียนเป็นลายลักษณ์อักษร ส่วนข้อที่มีปัญหาต่ำสุด คือการสร้างเครื่องมือในการวัดผลตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้ของทุกรายวิชา

ด้านนิเทศการสอน

1. การบริหารงานวิชาการด้านนิเทศการสอน โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีระดับการปฏิบัติสูงสุด คือครูมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดการนิเทศภายในสถานศึกษา รองลงมาคือจัดสิ่งอำนวยความสะดวกในการนิเทศภายในสถานศึกษาทำความเข้าใจและเห็นความสำคัญของการนิเทศ เพื่อการพัฒนาปรับปรุงการเรียนการสอนให้ประสบผลสำเร็จ ส่วนข้อที่มีการปฏิบัติต่ำสุด คือการสร้าง ความเข้าใจกับบุคลากรในสถานศึกษาให้เห็นความสำคัญในการนิเทศภายใน

2. ปัญหาการนิเทศการสอนโดยรวมมีปัญหาในการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด ข้อที่มีปัญหาสูงสุด คือการสร้าง ความเข้าใจกับบุคลากรในสถานศึกษาให้เห็นความสำคัญในการนิเทศภายใน รองลงมาคือสำรวจปัญหาปัญหาเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อนำไปใช้ในการวางแผนในการนิเทศภายใน ส่วนข้อที่มีปัญหาต่ำสุด คือจัดสิ่งอำนวยความสะดวกในการนิเทศภายในสถานศึกษาทำความเข้าใจและเห็นความสำคัญของการนิเทศเพื่อการพัฒนาปรับปรุงการเรียนการสอนให้ประสบผลสำเร็จ

ด้านสื่อการเรียนการสอน

1. การบริหารงานวิชาการด้านสื่อการเรียนการสอน โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีระดับการปฏิบัติสูงสุด คือนักเรียนมีส่วนร่วมในการผลิตและใช้สื่อเทคโนโลยี รองลงมา

คือการพัฒนาและจัดหา จัดทำสื่อและอุปกรณ์ที่ทันสมัย และปรับปรุงสิ่งที่มีอยู่แล้วให้ใช้งานได้ดี ส่วนข้อที่มีการปฏิบัติต่ำสุด คือการประเมินและพัฒนาการผลิตสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอน

2. ปัญหาสื่อการเรียนการสอนโดยรวมมีปัญหาในการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด ข้อที่มีปัญหาสูงสุด คือการฝึกอบรมครูผู้สอนให้มีความรู้ สามารถจัดทำและบำรุงรักษาสื่อการเรียนการสอน รองลงมาคือครูผู้สอนมีการเตรียมการในการสร้างและพัฒนาสื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาที่เรียน ส่วนข้อที่มีปัญหาต่ำสุด คือการพัฒนา และจัดหา จัดทำสื่อและอุปกรณ์ที่ทันสมัย และปรับปรุงสิ่งที่มีอยู่แล้วให้ใช้งานได้ดี

ด้านการบริหารหลักสูตร

1. สภาพการบริหารงานวิชาการด้านการบริหารหลักสูตร โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีระดับการปฏิบัติสูงสุด คือการให้ความรู้หรือชี้แจงให้ผู้ที่จะใช้หลักสูตรมีความเข้าใจถึงจุดมุ่งหมาย หลักการ โครงการ แนวการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอน และการวัดการประเมินผล ก่อนการนำหลักสูตรไปใช้ รองลงมาคือกาหนดเนื้อหาวิชา กระบวนการเรียนการสอน และการประเมินผลหลักสูตรในหลักสูตรแต่ละระดับชั้นให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับทราบ ส่วนข้อที่มีการปฏิบัติต่ำสุด คือการจัดคณะกรรมการจัดทำหลักสูตรจากหลักสูตรการศึกษาภาคบังคับของญี่ปุ่นให้สอดคล้องกับสภาพของท้องถิ่น

2. ปัญหาการบริหารหลักสูตรโดยรวมมีปัญหาในการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย ข้อที่มีปัญหาสูงสุด คือการจัดทำเอกสารหลักสูตรเพื่อนำเสนอความมุ่งหมายและวัตถุประสงค์เฉพาะวิชาของหลักสูตรแต่ละระดับชั้นไว้เป็นลายลักษณ์อักษร รองลงมาคือการจัดคณะกรรมการจัดทำหลักสูตรจากหลักสูตรการศึกษาภาคบังคับของญี่ปุ่นให้สอดคล้องกับปัญหาของท้องถิ่น ส่วนข้อที่มีปัญหาต่ำสุด คือให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ในห้องเรียนและนอกห้องเรียน

การเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการ จำแนกตามช่วงชั้น

1. การเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานวิชาการจำแนกตามช่วงชั้นผลการเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานวิชาการจำแนกตามช่วงชั้น พบว่าช่วงชั้นต่างกันมีสภาพการบริหารงานวิชาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ และสามารถสรุปได้ว่าสภาพการบริหารงานวิชาการของช่วงชั้นที่แตกต่างกัน คือช่วงชั้นที่ 1 และ 3 โดยช่วงชั้นที่ 3 มีระดับการปฏิบัติในภาพรวมมากกว่าช่วงชั้นที่ 1 และสามารถสรุปได้ว่า

1.1 สภาพการบริหารงานวิชาการที่แต่ละช่วงชั้นมีระดับการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน คือ การบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการวัดประเมินผลการเรียน และด้านการนิเทศการสอน

1.2 สภาพการบริหารงานวิชาการที่แต่ละช่วงชั้นมีระดับการปฏิบัติแตกต่างกันมี 2 ด้าน คือ การบริหารงานวิชาการด้านการบริหารหลักสูตรและด้านสื่อการเรียนการสอน สามารถอธิบายได้ดังนี้

1.2.1 ด้านการบริหารหลักสูตร ที่แต่ละช่วงชั้นมีระดับการปฏิบัติแตกต่างกัน คือ การจัดทำเอกสารหลักสูตร เพื่อนำเสนอความมุ่งหมายและวัตถุประสงค์เฉพาะวิชาของหลักสูตรแต่ละระดับชั้นไว้เป็นลายลักษณ์อักษร โดยช่วงชั้นที่ 4 มีค่าเฉลี่ยการปฏิบัติสูงสุด รองลงมาคือช่วงชั้นที่ 3 ช่วงชั้นที่ 2 ตามลำดับและช่วงชั้นที่ 1 มีค่าเฉลี่ยการปฏิบัติสูงสุด

1.2.2 ด้านสื่อการเรียนการสอนที่แต่ละช่วงชั้นมีระดับการปฏิบัติแตกต่างกัน คือ

การฝึกอบรมครูผู้สอนให้มีความรู้ สามารถจัดทำและบำรุงรักษาสื่อการเรียน โดยช่วงชั้นที่ 1 มีระดับการปฏิบัติต่ำกว่าช่วงชั้นอื่นๆ ทั้งหมด

การประเมินและพัฒนาการผลิตสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอน โดยช่วงชั้นที่ 1 มีระดับการปฏิบัติต่ำกว่าช่วงชั้นอื่นๆ ทั้งหมด

2. การเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการจำแนกตามช่วงชั้น ผลการเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการจำแนกตามช่วงชั้น พบว่าช่วงชั้นที่ต่างกันมีปัญหาการบริหารงานวิชาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ สามารถสรุปได้ว่าช่วงชั้นที่ 1 มีระดับปัญหาในภาพรวมมากกว่าช่วงชั้นที่ 2 และช่วงชั้นที่ 4 และเมื่อเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการรายด้าน สามารถสรุปได้ ดังนี้

2.1 ด้านการวัดประเมินผลการเรียน แต่ละช่วงชั้นมีระดับปัญหาในการปฏิบัติแตกต่างกัน คือ

2.1.1 การกำหนดแนวปฏิบัติและจัดทำปฏิทินงานเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผลการเรียนเป็นลายลักษณ์อักษร โดยช่วงชั้นที่ 1 มีระดับปัญหาในการปฏิบัติมากกว่าช่วงชั้นที่ 4

2.2.2 มีการประชุมชี้แจงถึง กฎ ระเบียบ หลักเกณฑ์ วิธีการวัดและประเมินผลตามหลักสูตรที่กำหนด โดยช่วงชั้นที่ 1 มีระดับปัญหาในการปฏิบัติมากกว่าช่วงชั้นอื่นๆ และการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการดำเนินการเกี่ยวกับการวัดผล ประเมินผลการเรียน โดยพบว่าช่วงชั้นที่ 1 มีระดับปัญหาในการปฏิบัติมากกว่าช่วงชั้นที่ 2

2.2 ด้านสื่อการเรียนการสอน แต่ละช่วงชั้นมีระดับปัญหาในการปฏิบัติแตกต่างกัน คือ

2.2.1 ครูผู้สอนมีการเตรียมการในการสร้างและพัฒนาสื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาที่เรียน โดยช่วงชั้นที่ 1 มีระดับปัญหาในการปฏิบัติมากกว่าช่วงชั้นที่ 4

2.2.2 การพัฒนา และจัดหา จัดทำสื่อและอุปกรณ์ที่ทันสมัย และปรับปรุงสิ่งที่มียู่แล้วให้ใช้การได้ดี ที่ช่วงชั้นที่ 1 มีระดับปัญหาในการปฏิบัติมากกว่าช่วงชั้นอื่นๆ

2.2.3 การฝึกอบรมครูผู้สอนให้มีความรู้ สามารถจัดทำและบำรุงรักษาสื่อการสอน โดยช่วงชั้นที่ 1 มีระดับปัญหาในการปฏิบัติมากกว่าช่วงชั้นอื่นๆ

2.2.4 ครูใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน โดยช่วงชั้นที่ 1 มีระดับปัญหาในการปฏิบัติมากกว่าช่วงชั้นอื่นๆ

2.2.5 การประเมินและพัฒนาการผลิตสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอน โดยช่วงชั้นที่ 1 มีระดับปัญหาในการปฏิบัติมากกว่าช่วงชั้นที่ 3

2.3 ด้านการนิเทศการสอน แต่ละช่วงชั้นมีระดับปัญหาในการปฏิบัติแตกต่างกัน คือ

2.3.1 สำรวจปัญหาเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อนำไปใช้ในการวางแผนในการนิเทศภายใน โดยช่วงชั้นที่ 1 มีระดับปัญหาในการปฏิบัติมากกว่าช่วงชั้นที่ 3

2.3.2 การสร้างความเข้าใจกับบุคลากรในสถานศึกษาให้เห็นความสำคัญในการนิเทศภายใน โดยช่วงชั้นที่ 1 มีระดับปัญหาในการปฏิบัติมากกว่าช่วงชั้นที่ 3

2.2.4 ครูมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดการนิเทศภายในสถานศึกษา โดยช่วงชั้นที่ 1 มีระดับปัญหาในการปฏิบัติมากกว่าช่วงชั้นที่ 4

2.2.4 จัดตั้งอำนาจความสะดวกในการนิเทศภายในสถานศึกษาทำความเข้าใจและเห็นความสำคัญของการนิเทศ เพื่อการพัฒนาปรับปรุงการเรียนการสอนให้ประสบผลสำเร็จ โดยช่วงชั้นที่ 1 มีระดับปัญหาในการปฏิบัติมากกว่าช่วงชั้นอื่นๆ

การเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการ จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน

1. ผลการเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานวิชาการจำแนกตามประสบการณ์ทำงาน พบว่าครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกันมีสภาพการบริหารงานวิชาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ และสามารถสรุปได้ว่าครูผู้สอนที่มีประสบการณ์มากกว่า 10 ปี มีระดับการปฏิบัติในภาพรวมมากกว่าครูผู้สอนที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 5 ปี และประสบการณ์ระหว่าง 5-10 ปี และสามารถสรุปได้ว่า

1.1 สภาพการบริหารงานวิชาการที่ครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีระดับการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน คือ การบริหารงานวิชาการด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการนิเทศการสอน

1.2 สภาพการบริหารงานวิชาการที่ครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีระดับการปฏิบัติที่แตกต่างกัน 3 ด้าน คือ การบริหารงานวิชาการด้านการบริหารหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการวัดประเมินผลการเรียน สามารถอธิบายได้ดังนี้

1.2.1 ด้านการบริหารหลักสูตร ครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกันมีระดับการปฏิบัติแตกต่างกัน คือ

- การกำหนดเนื้อหาวิชา กระบวนการเรียนการสอน และการประเมินผลหลักสูตรในหลักสูตรแต่ละระดับชั้น ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับทราบ โดยครูที่มีประสบการณ์ทำงานมากกว่า 10 ปี มีระดับการปฏิบัติมากกว่าครูที่มีประสบการณ์ทำงานน้อยกว่า 5 ปี

- การให้ความรู้หรือชี้แจงให้ผู้ที่จะใช้หลักสูตรมีความเข้าใจถึงจุดมุ่งหมาย หลักการ โครงการ แนวการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอน และการวัดการประเมินผล ก่อนการนำหลักสูตรไปใช้ โดยครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ทำงานมากกว่า 10 ปี มีระดับการปฏิบัติมากกว่าครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ทำงานน้อยกว่า 5 ปี

1.2.2 ด้านการจัดการเรียนการสอน ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกันมีระดับการปฏิบัติแตกต่างกัน คือ

- ครูปรับเปลี่ยนวิธีการสอนโดยมีวิธีการเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยมีทั้งการให้ความรู้และการปฏิบัติจริง โดยครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ทำงานมากกว่า 10 ปี มีระดับการปฏิบัติมากกว่าครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ทำงานน้อยกว่า 5 ปี

- การจัดครูผู้สอนที่มีความรู้ ความสามารถ และความชำนาญเหมาะสมกับแต่ละวิชา โดยครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ทำงานมากกว่า 10 ปี มีระดับการปฏิบัติมากกว่าครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ทำงานน้อยกว่า 5 ปี

1.2.3 ด้านการวัดประเมินผลการเรียน ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกันมีระดับการปฏิบัติแตกต่างกัน คือ

- การกำหนดแนวปฏิบัติและจัดทำปฏิทินงานเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผลการเรียนเป็นลายลักษณ์อักษร โดยครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ทำงานมากกว่า 10 ปี มีระดับการปฏิบัติมากกว่าครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ทำงานน้อยกว่า 5 ปี

- การสร้างเครื่องมือในการวัดผลตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้ของทุกที่ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ทำงานมากกว่า 10 ปี มีระดับการปฏิบัติมากกว่าครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ทำงานน้อยกว่า 5 ปี

- การอบรมให้ความรู้แก่ครูและผู้เกี่ยวข้องในการวัดและประเมินผล ที่ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ทำงานมากกว่า 10 ปี มีระดับการปฏิบัติมากกว่าครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ทำงานระหว่าง 5-10 ปี

2. การเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการจำแนกตามประสบการณ์ทำงานของครูผู้สอน

ผลการเปรียบเทียบพบว่า ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกันมีปัญหาการบริหารงานวิชาการ โดยภาพรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

สรุปผลการทดสอบสมมุติฐาน

จากผลการศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสมาคมไทย-ญี่ปุ่น จากบุคลากรครูที่มีประสบการณ์ทำงานในโรงเรียนและสอนในช่วงชั้นที่ต่างกัน ในด้านการบริหารหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการวัดประเมินผลการเรียน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการนิเทศการสอน พบว่า

1. ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสมาคมไทย-ญี่ปุ่นแตกต่างกัน จำนวน 2 ด้าน คือ ด้านบริหารหลักสูตรและด้านการจัดการเรียนการสอน
2. ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีปัญหาในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสมาคมไทย-ญี่ปุ่นไม่แตกต่างกัน
3. ครูผู้สอนช่วงชั้นต่างกัน มีสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสมาคมไทย-ญี่ปุ่นแตกต่างกัน จำนวน 2 ด้าน คือ ด้านการบริหารหลักสูตรและด้านสื่อการเรียนการสอน
4. ครูผู้สอนช่วงชั้นต่างกัน มีปัญหาในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสมาคมไทย-ญี่ปุ่นแตกต่างกัน จำนวน 3 ด้าน คือ ด้านการวัดประเมินผลการเรียน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการนิเทศการสอน

อภิปรายผล

การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสมาคมไทย-ญี่ปุ่น มีประเด็นสำคัญที่ควรนำมาอภิปราย ดังนี้

สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสมาคมไทย-ญี่ปุ่น โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการบริหารงานวิชาการมีความสำคัญต่อการบริหารสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิผลอย่างมีประสิทธิภาพ มุ่งสัมฤทธิ์ผลให้เกิดต่อผู้เรียนเป็นสำคัญ

และโรงเรียนมีภารกิจหลักในการจัดการศึกษาระดับขั้นพื้นฐานเพื่อสนองตอบความต้องการของประชาชนอย่างเท่าเทียมและเสมอภาค ดังนั้นการบริหารงานวิชาการจึงเป็นหน้าที่หลักของสถานศึกษาที่จะทำให้การดำเนินงานทุกด้านบรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษา ดังที่ (อุทัย บุญประเสริฐ, 2540) กล่าวว่า “การบริหารงานวิชาการเป็นงานหลักของโรงเรียน มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ มาตรฐานคุณภาพการศึกษา จะปรากฏเด่นชัดเมื่อการบริหารงานวิชาการประสบผลสำเร็จ” สอดคล้องกับ (จันทราณี สงวนนาม, 2545) ที่กล่าวว่า “การปฏิบัติงานวิชาการเป็นการปฏิบัติกิจกรรมทุกชนิดในโรงเรียน ซึ่งเกี่ยวข้องกับการปรับปรุง พัฒนาการเรียนการสอนให้เกิดผลตามเป้าหมายของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ” และ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2541) ที่ได้กล่าวถึงความสำคัญของการบริหารงานวิชาการว่า การบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจของการบริหารงานโรงเรียนที่ผู้บริหารจะต้องให้ความสำคัญอย่างยิ่ง ส่วนงานอื่น ๆ มีความสำคัญในลักษณะเป็นงานสนับสนุนให้งานวิชาการดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ การบริหารงานวิชาการเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารการศึกษาสำหรับผู้มีบทบาท หน้าที่ ในการบริหารได้สนับสนุนส่งเสริมให้โรงเรียนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้บรรลุตามจุดหมายของหลักสูตรทุกฉบับที่เกี่ยวข้องอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสามารถศึกษาหรือตรวจสอบได้จาก 1) โรงเรียนมีขอบข่ายการบริหารงานวิชาการชัดเจน 2) ผู้บริหารโรงเรียนเกิดแนวคิดในการพัฒนางาน 3) ผู้บริหารโรงเรียนและคณะครูตระหนักและร่วมมือพัฒนางานวิชาการโรงเรียน อย่างจริงจัง และ 4) ผู้บริหารโรงเรียนสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยที่กิจกรรมการปฏิบัติในการบริหารงานวิชาการ จะสอดคล้องไปตามจุดหมายของหลักสูตร และนโยบายของหน่วยงาน เช่น นโยบายประกันโอกาสทางการศึกษา ประกันคุณภาพทางการศึกษา และประกันประสิทธิภาพการศึกษา เป็นต้น กิจกรรมปฏิบัตินอกจากจะส่งผลต่อนักเรียนโดยตรงแล้ว จะต้องส่งผลต่อส่วนรวมในระดับชาติด้วย อย่างไรก็ตาม ในการบริหารงานวิชาการต้องยึดเป้าหมายของแผนพัฒนาการแห่งชาติระดับก่อนประถมศึกษา ประถมศึกษา และมัธยมศึกษาตอนต้นเป็นหลักเสมอ รวมทั้งในปัจจุบันที่เน้นการแข่งขันด้านคุณภาพการศึกษาทำให้การบริหารงานวิชาการเป็นการสร้างความเป็นเลิศและเป็นตัวบ่งชี้คุณภาพของสถานศึกษาได้เป็นอย่างดี ตรงกับ นียดา กรโกวิท (2551) ที่ได้กล่าวว่า “การปฏิบัติงานวิชาการมีความสำคัญที่สุดของโรงเรียน เป็นตัวกำหนดชีวิต คุณภาพมาตรฐานของผู้เรียน และโรงเรียน เป็นหัวใจหลักของการบริหาร เพื่อสู่ความสำเร็จและความเป็นเลิศ ฉะนั้นผู้บริหารจึงต้องให้ความสำคัญมากกว่าการปฏิบัติงานด้านอื่นฯ”

1. ผลการศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการทั้ง 5 ด้าน พบว่าโรงเรียนสมาคมไทย-ญี่ปุ่นมีการปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยมีการปฏิบัติด้านการจัดการเรียนการสอน สูงสุด รองลงมาคือด้านการวัดประเมินผลการเรียน ด้านการนิเทศการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน ตามลำดับ และมีการปฏิบัติด้านการบริหารหลักสูตรต่ำสุด มีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปราย ดังนี้

1.1 ด้านการจัดการเรียนการสอน มีการปฏิบัติสูงสุด อาจกล่าวได้ว่าโรงเรียนสมาคมไทย-ญี่ปุ่น ให้ความสำคัญในการบริหารจัดการด้านการจัดการเรียนการสอนมากที่สุด อาจเป็นเพราะว่าโรงเรียนใช้หลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการของประเทศญี่ปุ่นนำมาปรับเปลี่ยนเพื่อให้เข้ากับบริบทของประเทศไทย และยึดหลักสูตรการศึกษาภาคบังคับของญี่ปุ่นเป็นแกน โดยให้การศึกษา เช่นเดียวกับการศึกษาภาคบังคับในประเทศญี่ปุ่นทุกประการ มีการจัดทำเอกสารแผนการสอน รายวิชาเป็นลายลักษณ์อักษร มีวิธีการสอนของครูที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการบันทึกผลการสอน การจัดครูผู้สอนสำหรับแต่ละวิชา การสนับสนุนการวิจัยในชั้นเรียน และการจัดการสอนซ่อมเสริม ให้กับผู้เรียนลักษณะต่างๆ ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของเอกชัย กี่สุขพันธ์ (2525) ที่กล่าวว่า "การจัดการเรียนการสอนเป็นการจัดดำเนินงานเพื่อให้เกิดการเรียนรู้การสอนตามหลักสูตรหรือโปรแกรม การศึกษา ได้แก่ การจัดทำตารางสอนของโรงเรียน การจัดครูผู้สอนประจำวิชา ตลอดจนการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับการเรียนการสอนต่างๆ ด้วย" และสอดคล้องกับผลการวิจัยเรื่อง สภาพปัญหาและความต้องการในการบริหารงานวิชาการตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ของโรงเรียนประถมศึกษาสำนักงานการประถมศึกษาขอนแก่น อภิวัฒน์ นาเลาะห์ (2545) ที่ระบุว่าสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาได้ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการพัฒนาบุคลากร และผลงานวิจัยเรื่องการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1 แสงเดือน มาลีรักษ์ (2547) ที่ระบุว่า สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชน ระดับประถมศึกษา มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ยกเว้นด้านงานประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน งานหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ และงานห้องสมุดมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

การบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอน โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีระดับการปฏิบัติสูงสุด คือ ครูใช้วิธีการสอนที่หลากหลาย และข้อที่มีการปฏิบัติในระดับต่ำสุดคือการบันทึกผลการสอนแต่ละรายวิชาเพื่อนำมาปรับปรุงแผนการสอนของครู และข้อที่มีระดับปัญหาในการปฏิบัติสูงสุดคือการบันทึกผลการสอนแต่ละรายวิชาเพื่อนำมาปรับปรุงแผนการ

สอนของครู และข้อที่มีปัญหาในการปฏิบัติในระดับต่ำสุดคือครูมีการวิจัยในชั้นเรียน โดยนำเอาผลการวิจัยไปใช้ปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอน

ตรงกับแนวคิดของปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2544) ที่ได้สรุปว่า “การจัดการเรียนการสอนเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้การเรียนการสอนบรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตร” และ อัมภา บุญช่วย (2537) และ กิติมา ปรีดีดิกล (2532) ได้กล่าวถึง “ความสำคัญของการจัดตารางสอน เพื่อให้นักเรียนได้เรียนวิชาต่างๆ ครบตรงหลักสูตร โดยคำนึงถึงการเรียนรู้วิชาต่างๆ ในการใช้เวลาเท่าๆ กัน ระดับความยากง่ายของการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน พร้อมกับการสนับสนุนพัฒนาการของผู้เรียนควรเหมาะสมกับวัย” ดังที่โรงเรียนสมาคมไทย-ญี่ปุ่น ได้มีการแบ่งระดับชั้นเรียนเพื่อให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางของญี่ปุ่น เป็นต้น ช่วงที่ 1 คือระดับประถมศึกษาปีที่ 1-2 ช่วงที่ 2 คือระดับประถมศึกษาปีที่ 3-4 ช่วงที่ 3 คือระดับประถมศึกษาปีที่ 5-6 และช่วงที่ 4 คือระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ทั้งนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของปภาสิริ อนันตชาติ (2551) ที่กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการด้านการสอนภาษาจีนของโรงเรียนเอกชนเพื่อสอนภาษาจีนในกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล มีการจัดครูเข้าสอนโดยจัดตามความรู้ความสามารถและประสบการณ์ของครูผู้สอน จัดตารางสอนให้เหมาะสมกับช่วงเวลาโดยหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ร่วมกับคณะกรรมการหรือผู้รับผิดชอบในการจัดตาราง จัดทำแผนการสอนโดยสังเคราะห์จุดมุ่งหมายของหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาจีนเพื่อกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง เนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอน มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยจัดให้สอดคล้องกับเนื้อหาบทเรียน และปัญหาที่พบ คือ ขาดครูผู้สอน นักเรียนมีพื้นฐานภาษาแตกต่างกันมากทำให้เกิดความยุ่งยากในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อีก ครูผู้สอนมีภาระงานมากทำให้การจัดกิจกรรมเสริมทักษะทำไม่ได้เต็มที่

1.2 การบริหารงานวิชาการด้านการวัดประเมินผลการเรียน โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีระดับการปฏิบัติสูงสุดคือการสร้างเครื่องมือในการวัดผลตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้ของทุกรายวิชา และข้อที่มีการปฏิบัติในระดับต่ำที่สุด คือการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการดำเนินการเกี่ยวกับการวัดผล ประเมินผลการเรียน ข้อที่มีระดับปัญหาในการปฏิบัติสูงสุด คือการประชุมชี้แจงถึง กฎ ระเบียบ หลักเกณฑ์ วิธีการวัดและประเมินผลตามหลักสูตรที่กำหนด รองลงมา คือการกำหนดแนวปฏิบัติและจัดทำปฏิทินงานเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผลการเรียนเป็นลายลักษณ์อักษร และข้อที่มีปัญหาในการปฏิบัติในระดับต่ำสุด คือการสร้างเครื่องมือในการวัดผลตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้ของทุกรายวิชา

ปัจจุบันโรงเรียนสมาคมไทย-ญี่ปุ่นได้มีการทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน และประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนจากทักษะปฏิบัติและพฤติกรรมทางการเรียนการทำ

กิจกรรม โดยมีการประเมินการเรียนในระดับประถม จัดเป็น 3 ระดับ และในระดับมัธยม จัดเป็น 5 ระดับ ตรงกับแนวคิดของ อัมภา บุญช่วย (2537) ที่กล่าวว่า “การวัดและประเมินผลการเรียนเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่จะช่วยให้การเรียนรู้ของนักเรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นกระบวนการที่ตรวจสอบว่านักเรียนได้ถึงจุดหมายปลายทางตามที่หลักสูตรต้องการหรือไม่เพียงใด ผลจากการวัดและประเมินผลจะเป็นข้อมูลที่จะช่วยให้ครูผู้สอนได้นำไปพิจารณาหาวิธีการแก้ไขข้อบกพร่องและจุดอ่อนในด้านต่างๆ ได้” และ รุ่งรัชดาพร เวหะชาติ (2550) “ได้กล่าวถึงการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงต้องมีการใช้วิธีการและเครื่องมือที่หลากหลาย เช่น การบันทึกข้อมูลจากการศึกษาผลงาน โครงการ หนังสือที่ผู้เรียนผลิต แบบบันทึกต่างๆ การใช้แบบสังเกต การใช้แฟ้มสะสมงาน และการใช้แบบทดสอบ” และสอดคล้องกับงานวิจัยของปภาสิริ อนันตชาติ (2551) ที่กล่าวถึงการมุ่งเน้นให้ครูผู้สอนทดสอบความสามารถของผู้เรียนโดยวัดและประเมินผลการเรียนโดยใช้แบบทดสอบ มีการจัดประเมินผลปลายภาคเรียนและปลายปีการศึกษา ปัญหาที่พบ คือ ครูผู้สอนไม่สามารถวัดผลและได้อย่างหลากหลาย และความรู้พื้นฐานของผู้เรียนแตกต่างกันทำให้การวัดและประเมินผลการเรียนรู้เป็นไปด้วยความยากลำบาก และตรงกับผลงานวิจัยเรื่องการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่นเขต 1 แสงเดือน มาลีรักษ์ (2547) ที่กล่าวถึงปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษา มีปัญหาการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นงานด้านวัดผลประเมินผล

1.3 การบริหารงานวิชาการด้านกรณีพิเศษการสอน โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีระดับการปฏิบัติสูงสุด คือครูมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดกรณีพิเศษภายในสถานศึกษา และข้อที่มีการปฏิบัติในระดับต่ำสุด คือการสร้าง ความเข้าใจกับบุคลากรในสถานศึกษาให้เห็นความสำคัญในการนิเทศภายใน ข้อที่มีระดับปัญหาในการปฏิบัติสูงสุด คือการสร้าง ความเข้าใจกับบุคลากรในสถานศึกษาให้เห็นความสำคัญในการนิเทศภายใน และข้อที่มีปัญหาในการปฏิบัติในระดับต่ำสุด คือจัดสิ่งอำนวยความสะดวกในการนิเทศภายในสถานศึกษาทำความเข้าใจและเห็นความสำคัญของการนิเทศเพื่อการพัฒนาปรับปรุงการเรียนการสอนให้ประสบผลสำเร็จ

สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2539) ที่ได้กล่าวถึงความสำคัญของการนิเทศการสอนนั้นจะต้องสอดคล้องกับความต้องการ และความจำเป็นในการพัฒนาครูของโรงเรียนและสอดคล้องกับระดับพัฒนาการของครู ดำเนินการเป็นอย่างระบบ และต่อเนื่องตามขั้นตอนกระบวนการนิเทศ โดยบุคลากรที่เป็นหลักสำคัญในการดำเนินการพัฒนาระบบนิเทศ คือ ผู้บริหารโรงเรียน และต้องดำเนินการโดยเปิดโอกาสให้คณะครูมีส่วนร่วมในการ

ดำเนินการเพื่อสร้างเป้าหมายสำคัญ คือ การส่งเสริม สนับสนุน หรือให้ความช่วยเหลือครูในโรงเรียน ให้ประสบความสำเร็จในการปฏิบัติภารกิจหลัก ในด้านการสอนหรือการเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียนทุกด้านให้เต็มตามวัยและเต็มศักยภาพ โดยมีหลักสูตรเป็นกรอบกำกับในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน หรือการสร้างคู่มืออาชีพ

1.4 การบริหารงานวิชาการด้านสื่อการเรียนการสอน โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีระดับการปฏิบัติสูงสุด คือนักเรียนมีส่วนร่วมในการผลิตและใช้สื่อเทคโนโลยี และข้อที่มีการปฏิบัติในระดับต่ำสุด คือการประเมินและพัฒนาการผลิตสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอน ข้อที่มีระดับปัญหาในการปฏิบัติสูงสุด คือการฝึกอบรมครูผู้สอนให้มีความรู้ สามารถจัดทำและบำรุงรักษาสื่อการสอน และข้อที่มีปัญหาในการปฏิบัติในระดับต่ำสุด คือการพัฒนา และจัดทำสื่อและอุปกรณ์ที่ทันสมัย และปรับปรุงสิ่งที่มีอยู่แล้วให้ใช้งานได้ดี

ปัจจุบันโรงเรียนสมาคมไทย-ญี่ปุ่นได้รับสื่อการเรียนการสอนจากกระทรวงศึกษาธิการญี่ปุ่นโดยตรงและสั่งซื้อเอง โดยพิจารณาจากสิ่งที่สามารถหาได้ภายในประเทศก่อน หากไม่มีสื่อและอุปกรณ์ที่ต้องการจึงสั่งซื้อจากญี่ปุ่น โดยมีการแจกหนังสือเรียนให้กับนักเรียนโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย แต่ในส่วนหนังสืออ่านนอกเวลาให้นักเรียนรับผิดชอบค่าใช้จ่าย สอดคล้องกับ

วนิดา จิ่งประสิทธิ์ (2533) ได้กล่าวถึง

...การจัดหาสื่อการเรียนการสอน โดยการผลิตสื่อการสอนขึ้นมาใช้เองเพื่อเป็นการประหยัดเพราะสามารถใช้วัสดุท้องถิ่น วัสดุเหลือใช้ วัสดุราคาถูก มาผลิตเป็นสื่อการสอนได้ ทั้งยังสามารถผลิตได้ตรงตามความต้องการของผู้ใช้ได้มากที่สุดและสื่อการสอนบางชนิดไม่มีขายตามท้องตลาด รวมทั้งการจัดซื้อสื่อ ซึ่งเป็นวิธีการจัดหาที่สะดวก เมื่อพิจารณาแล้วว่าสื่อการเรียนนั้น ถ้าทำขึ้นเองจะแพงกว่า ใช้เวลานานมาก ต้องใช้วัสดุพิเศษหรือวิธีการผลิตเกินความสามารถในการผลิตเองได้ ในการจัดซื้อต้องพิจารณาลำดับความสำคัญ และความต้องการของผู้ใช้ ต้องมีการประเมินค่าสื่อการสอนที่จะซื้อ ซึ่งอาจเป็นในรูปแบบคณะกรรมการประเมินสื่อการสอน

อำภา บุญช่วย (2532) กล่าวถึง “การเตรียมนักเรียนในฐานะที่เป็นผู้ใช้สื่อ นั้น ครูจะต้องศึกษาประสบการณ์ของนักเรียนเพราะสื่อบางชิ้นนักเรียนอาจเคยเห็นแล้ว ทำให้ไม่ตื่นตาตื่นใจเมื่อครูนำมาสอนอีกประการหนึ่งครูควรให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมใช้สื่อด้วย” สอดคล้องกับงานวิจัยของอรดี ตีระตระกูล (2552) ที่พบว่าสภาพการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าการ

บริหารงานอยู่ในระดับมากทุกข้อ เพราะว่างานพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี เป็นการนำเอาวัสดุ เครื่องมือ โสตทัศนูปกรณ์ สิ่งประดิษฐ์ใหม่ๆ ตลอดจนการรวมกรรมวิธีต่างๆ มาใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอนของคุณและนักเรียน เพื่อให้การเรียนการสอนดำเนินไปสู่เป้าหมายของการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.5 การบริหารงานวิชาการด้านการบริหารหลักสูตร โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีระดับการปฏิบัติสูงสุด คือการให้ความรู้หรือชี้แจงให้ผู้ที่จะใช้หลักสูตรมีความเข้าใจถึงจุดมุ่งหมาย หลักการ โครงการ แนวการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอน และการวัดการประเมินผล ก่อนการนำหลักสูตรไปใช้ และข้อที่มีการปฏิบัติต่ำสุด คือการจัดคณะกรรมการจัดทำหลักสูตรจากหลักสูตรการศึกษาภาคบังคับของญี่ปุ่นให้สอดคล้องกับสภาพของท้องถิ่น ข้อที่มีระดับปัญหาในการปฏิบัติสูงสุด คือการจัดทำเอกสารหลักสูตรเพื่อนำเสนอความมุ่งหมายและวัตถุประสงค์เฉพาะวิชาของหลักสูตรแต่ละระดับชั้นไว้เป็นลายลักษณ์อักษร และข้อที่มีปัญหาในการปฏิบัติในระดับต่ำสุด คือให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ในห้องเรียนและนอกห้องเรียน

ปัจจุบันโรงเรียนสมาคมไทย-ญี่ปุ่นจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาภาคบังคับของญี่ปุ่นและให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่นของประเทศไทย จึงกำหนดหลักการของหลักสูตรไว้เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจอย่างลึกซึ้งและเพิ่มพูนทักษะทุกด้าน ให้ผู้เรียนเข้าใจกฎระเบียบของสังคมและความเป็นสากล เน้นการส่งเสริมและพัฒนาทั้งครูและนักเรียนโดยการมีกิจกรรมแลกเปลี่ยนกับโรงเรียนไทยทุกระดับชั้น เน้นให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาและเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง ให้การบริการแนะแนวศึกษาต่อทั้งขณะยังศึกษาอยู่และหลังจากจบการศึกษาแล้ว และเป็นการศึกษาที่ผู้เรียนรู้คุณค่าของชีวิตและรู้จักรักษาชีวิตตนเอง ซึ่งมีองค์ประกอบตรงกับ Hilda Taba (1962) ได้กล่าวว่า “หลักสูตรจะต้องประกอบด้วย ความมุ่งหมายและวัตถุประสงค์เฉพาะ เนื้อหาวิชา และกระบวนการเรียนการสอน” และ ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ (2539) “ได้กล่าวถึงงานบริหารหลักสูตรเป็นการบริหารและดำเนินงานเกี่ยวกับหลักสูตรเพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ผู้บริหารจะเป็นแกนนำโดยมีผู้ช่วยต่างๆ หัวหน้าหมวดวิชา ครูวิชาการโรงเรียน ครูผู้สอนและหน่วยงานอื่นๆ ที่เสริมการบริหารหลักสูตร เช่น กรรมการบริหารโรงเรียน กรรมการบริหารวิชาการ เป็นต้น” ซึ่งตรงกับการศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาลำปาง สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำปาง บุญมี ธิธุด (2532) ที่กล่าวถึงปัญหาที่ชัดเจนคือ ผู้บริหารโรงเรียนขาดการติดตามผลการใช้หลักสูตรเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากผลการวิจัย พบว่า การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสมาคมไทย-ญี่ปุ่น มีการปฏิบัติในด้านการจัดการเรียนการสอนสูงสุด ดังนั้นผู้บริหาร ครูผู้สอนและบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องควรส่งเสริมสนับสนุนให้มีกระบวนการจัดการเรียนการสอนในด้านการจัดทำเอกสาร แผนการสอนรายวิชาเป็นลายลักษณ์อักษร การพัฒนาวิธีการสอนของครูที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การบันทึกผลการสอน การจัดครูผู้สอนสำหรับแต่ละวิชา การสนับสนุนการวิจัยในชั้นเรียน และการจัดการสอนซ่อมเสริมให้กับผู้เรียนลักษณะต่างๆ อย่างต่อเนื่อง และควรพัฒนาระบบสนับสนุนการดำเนินงานให้ด้านนี้ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
2. จากผลการวิจัย พบว่า ช่วงชั้นที่ 1 มีระดับการบริหารงานวิชาการต่ำกว่าช่วงชั้นอื่นๆ โดยเฉพาะด้านการบริหารหลักสูตรและด้านสื่อการเรียนการสอน ดังนั้นผู้บริหารควรกำหนดนโยบายสู่การปฏิบัติทั้งสองด้านให้สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง และควรส่งเสริมสนับสนุนให้ครูผู้สอนในช่วงชั้นที่ 1 มีการปฏิบัติงานวิชาการดังกล่าวให้มากขึ้น เนื่องจากช่วงชั้นที่ 1 เป็นช่วงแรกของการใช้ชีวิตในวัยเรียน ครูผู้สอนจึงควรปฏิบัติตามหลักสูตรและมีนำสื่อการเรียนการสอนที่มีคุณภาพเข้ามาใช้ในห้องเรียน
3. จากผลการวิจัย พบว่า ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์มากกว่า 10 ปี มีระดับการปฏิบัติงานด้านวิชาการในภาพรวมมากกว่าครูผู้สอนที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 5 ปี และประสบการณ์ระหว่าง 5-10 ปี ดังนั้นโรงเรียนจึงควรกำหนดให้ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนน้อยหรือครูใหม่ได้รับการอบรมกระบวนการบริหารวิชาการในด้านการจัดการเรียนการสอน การวัด ประเมินผลการเรียน การจัดหาสื่อการเรียนการสอนและความสำคัญของการนิเทศการสอน
4. จากผลการวิจัย พบว่า การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสมาคมไทย-ญี่ปุ่น มีปัญหาในการปฏิบัติในด้านการบริหารหลักสูตรมากที่สุด ดังนั้นผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องในระดับนโยบายควรสนับสนุนการให้ความรู้หรือชี้แจงให้ผู้ที่จะใช้หลักสูตรมีความเข้าใจถึงจุดมุ่งหมาย หลักการ โครงสร้าง แนวการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอน และการวัดการประเมินผล ก่อนการนำหลักสูตรไปใช้ รวมทั้งการกำหนดเนื้อหาวิชา กระบวนการเรียนการสอน และการประเมินผล หลักสูตรในหลักสูตรแต่ละระดับชั้นให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับทราบ และเห็นควรมีการจัดคณะกรรมการจัดทำหลักสูตรจากหลักสูตรการศึกษาภาคบังคับของญี่ปุ่นให้สอดคล้องกับสภาพของท้องถิ่นของประเทศไทยให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพต่อไป ในกลุ่มผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีข้อมูลพื้นฐานแตกต่างกัน เพื่อสำรวจข้อมูลความคิดเห็นเชิงลึกของกลุ่มเป้าหมายในด้านการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสมาคม-ไทยญี่ปุ่น

2. โรงเรียนสมาคมไทย-ญี่ปุ่น ควรมีศึกษาการบริหารงานตามแนวทางการบริหารสถานศึกษาในด้านอื่นๆ เพิ่มเติมเช่น การบริหารงานบุคคล การบริหารงบประมาณ หรือการบริหารงานทั่วไป

